

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4101-16-01/2013

P/13/058

Tekst ujednolicony

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin

T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66

lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/058 - Realizacja inwestycji dotyczących budowy terminalu do odbioru skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli, Delegatura w Szczecinie.
Kontroler	Robert Lewandowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87860 z dnia 4 września 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A., ul. Bytomska 7, 70-603 Szczecin (dalej „ZMPSiŚ” lub „Spółka”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zarząd Spółki, od 30 czerwca 2013 r. w składzie: Ryszard Warzocha, Prezes Zarządu, Paweł Adamarek, Członek Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych, Krzysztof Sadowski, Członek Zarządu ds. Rozwoju Portów. (dowód: akta kontroli str. 3, 4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Spółki w zakresie realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Budowa nabrzeża w porcie zewnętrznym w Świnoujściu oraz przyłączy do terminalu”¹ w latach 2009-2013 (do zakończenia kontroli)².

ZMPSiŚ, zgodnie z przepisami ustawy o terminalu,³ dokonał wyboru wykonawcy robót budowlanych budowy nabrzeża, które zostały zakończone, odebrane i dopuszczone do użytkowania. Nad przebiegiem realizacji inwestycji wykonywany był nadzór inwestorski oraz autorski, które nie stwierdziły przypadków niezgodności robót z przepisami, projektem i pozwoleniem na budowę. Spółka zapewniła finansowanie inwestycji - po każdorazowym sporządzeniu przejściowego świadectwa płatności przez inżyniera. Płatności dokonywano środkami finansowymi pozyskanymi z pomocy finansowej Komisji Europejskiej, wyemitowanych obligacji i środków własnych Spółki. W toku robót budowlanych nie wystąpiły sytuacje upadłości lub problemów finansowych wykonawcy oraz podwykonawców zadania. Przedstawiciele ZMPSiŚ aktywnie uczestniczyli w pracach Komitetu Wykonawczego⁴, współpracując przy identyfikacji, a następnie eliminacji występujących w toku realizacji inwestycji problemów. Na dzień zakończenia kontroli, Spółce pozostało do wykonania m.in. oczyszczenie dna morskiego z materiałów potencjalnie niebezpiecznych na akwenie portu zewnętrznego w Świnoujściu oraz przyłączy na awaryjny zrzut ścieków przemysłowych systemu SCV z Terminala LNG do wylotu w nabrzeżu wschodnim Basenu Trymerskiego w porcie w Świnoujściu. Na powstałe opóźnienia miały wpływ zależności projektowe i wykonawcze pomiędzy realizatorami inwestycji⁵.

¹ dalej również „budowa nabrzeża”, „terminal” lub „Terminal LNG”.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. Nr 84, poz. 700 ze zm.), dalej również „specustawa”.

⁴ którego skład, prawa i obowiązki określono w porozumieniu uzupełniającym z dnia 28 lipca 2010 r., ustalającym zasady współpracy w procesie koordynacji przebiegu realizacji inwestycji w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (załącznik do aneksu nr 2 z dnia 3 sierpnia 2010 r. do porozumienia o współpracy z dnia 20 sierpnia 2009 r.).

⁵ Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A., Urząd Morski w Szczecinie, Polskie LNG Sp. z o.o., ZMPSiŚ.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja inwestycji - terminal w Świnoujściu w odniesieniu do projektu i harmonogramu

Opis stanu
faktycznego

1. W zakresie realizacji budowy nabrzeża ZMPSiŚ zawarł umowy:

- w dniu 21 maja 2010 r. (Nr/1/IN-r/2009) na budowę nabrzeża w porcie zewnętrznym w Świnoujściu z Konsorcjum Firm: Josef Moebius Bau-AG (Lider Konsorcjum), Johann Bunte Bauunternehmung GmbH & Co. KG (Partner Konsorcjum), E. Pihl & Son A.S. (Partner Konsorcjum) - całkowita kwota kontraktowa 203 810,6 tys. zł (w tym wartość oferty 151 870,8 tys. zł, kwota warunkowa 15 187,1 tys. zł, podatek VAT 36 752,7 tys. zł);
- w dniu 30 kwietnia 2010 r. (Nr/41/IN-r/10/2010) na pełnienie funkcji inżyniera wg warunków FIDIC przy realizacji robót budowlanych w ramach kontraktu pn. „Budowa nabrzeża w porcie zewnętrznym w Świnoujściu” z Konsorcjum Firm: Przedsiębiorstwo Usług Inwestycyjnych „Eko-Inwest” S.A. (Lider Konsorcjum) i Dom Inżynierski „Promis” S.A. (Partner Konsorcjum) - 2.989 tys. brutto (2 450 tys. zł netto).

(dowód: akta kontroli str. 7, 8-20, 70-81)

Poza powyższymi umowami ZMPSiŚ podpisał również umowy na:

- opracowanie studium wykonalności i wykonanie projektów budowlano-wykonawczych dla zadania pn. „Budowa stanowiska statkowego do przeładunku LNG w akwenie portu zewnętrznego w Świnoujściu” (nr NI/32/RI-d/15/2008 z dnia 14 maja 2008 r. na kwotę 1 950 tys. zł netto, 2 379 tys. zł brutto);
- opracowanie studium wykonalności i wykonanie projektów budowlano-wykonawczych dla zadania pn. „Budowa stanowiska statkowego do przeładunku LNG w akwenie portu zewnętrznego w Świnoujściu – ujęcie wody technologicznej, zbiornik retencyjny odcieków i kanał odpływowy” (nr/29/IN-d/07/2009 z dnia 20 maja 2009 r. na kwotę 700 tys. zł netto, 854 tys. zł brutto);
- sprawowanie nadzoru autorskiego nad realizacją robót budowlanych związanych z zadaniem inwestycyjnym pn. „Budowa nabrzeża w porcie zewnętrznym w Świnoujściu”, obejmującym stanowisko statkowe oraz ujęcie wody technologicznej, zbiornik retencyjny odcieków i kanał odpływowy (nr/46/IN-d/17/2010 z dnia 27 maja 2010 r. z wynagrodzeniem wykonawcy określonym na poziomie stawki za jednorazowy pobyt dla jednej, dwóch i trzech osób na nadzorze zamiejscowym oraz za nadzór miejscowy);
- doprowadzenie zasilania energetycznego linią kablową 15 kV do stanowiącej własność ZMPSiŚ nieruchomości położonej w Świnoujściu – działka nr 11-20/3 i 11-20/4 (nr NZ/008/IN-3 z dnia 17 listopada 2009 r. na kwotę 571,5 tys. zł netto, 697,2 tys. zł brutto);
- przebudowę infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej stanowiącej element infrastruktury portowej w Świnoujściu wraz z wykonaniem przyłączy wodno-kanalizacyjnych oraz elektroenergetycznych (nr/25/IN-r/07/2010 z dnia 23 marca 2010 r. na kwotę 3 080,1 tys. zł netto, 3.757,7 tys. zł brutto);
- opracowanie projektów budowlano-wykonawczych w celu doprowadzenia przyłączy kanalizacji deszczowej, sanitarnej oraz wody ppoż. do działki nr 11-20/4 w porcie w Świnoujściu (nr/38/IN-d/09/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. na kwotę 95 tys. zł netto, 115,9 tys. zł brutto);

- sprawowanie nadzoru autorskiego nad realizacją robót budowlanych związanych z realizacją zadania pn. „Doprowadzenie przyłączy kanalizacji deszczowej, sanitarnej oraz wody ppoż. do działki nr 11-20/4 w porcie w Świnoujściu” (nr/23/IN-d/8/2010 z dnia 29 marca 2010 r. z wynagrodzeniem wykonawcy określonym na poziomie stawki za jednorazowy pobyt na nadzorze);
- świadczenie usług nadzoru przyrodniczego w rejonie portu w związku z realizacją inwestycji „Budowa nabrzeża w porcie zewnętrznym w Świnoujściu” (nr/20/IN-d/7/2010 z dnia 15 marca 2010 r. na kwotę 479 tys. zł netto, 584,4 tys. zł brutto);
- świadczenie usług nadzoru przyrodniczego w rejonie miejsca odkładu urobku z prac czerpalnych dla inwestycji „Budowa nabrzeża w porcie zewnętrznym w Świnoujściu” (nr DN/02/OS-i/1/2011 z dnia 1 marca 2011 r. na kwotę 234 tys. zł netto, 287,8 tys. zł brutto);
- świadczenie usług monitoringu przyrodniczego w związku z inwestycją „Budowa nabrzeża w porcie zewnętrznym w Świnoujściu” (nr 20/DN/OS-g/1/2010 z dnia 28 czerwca 2010 r. na kwotę 1 076,4 tys. zł netto, 1 380 tys. zł brutto);
- świadczenie usług monitoringu przyrodniczego poinwestycyjnego (nr DN/9/OS-g/1/2013 z dnia 22 marca 2013 r. na kwotę 934,3 tys. zł netto, 1 149,2 tys. zł brutto);
- oczyszczenie dna morskiego z materiałów potencjalnie niebezpiecznych na akwenie portu zewnętrznego w Świnoujściu oraz prace z tym związane (nr/42/IN-r/24/2013 z dnia 13 września 2013 r. na kwotę 3 752,4 tys. zł netto, 4 615,5 tys. zł brutto);
- wykonanie w systemie „zaprojektuj i zbuduj” przyłącza na awaryjny zrzut ścieków przemysłowych systemu SCV z Terminala LNG do wylotu w nabrzeżu wschodnim Basenu Trymerskiego w porcie w Świnoujściu (nr NR/48/IN-r/26/2013 z dnia 8 października 2013 r. na kwotę 1.050 tys. zł powiększoną o obowiązujący podatek VAT).

(dowód: akta kontroli str. 7, 21-69, 82-190, 216-228)

Łączna wartość zawartych umów wyniosła 167 578 tys. zł netto, 222 927,7 tys. zł brutto. Do dnia 17 września 2013 r. za wykonanie ww. umów ZMPSiŚ wydatkował łącznie 158 546,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 7)

W celu zapewnienia odpowiedniej koordynacji oraz właściwego zarządzania zadaniami związanymi z wdrożeniem i realizacją zadania inwestycyjnego pn. „Budowa stanowiska statkowego LNG w porcie zewnętrznym w Świnoujściu” zarządzeniem nr 1/2010 z dnia 8 stycznia 2010 r. Prezes Zarządu powołał⁶ Zespół ds. Projektu oraz określił obowiązki kierownika Projektu i członków Zespołu.

(dowód: akta kontroli str. 191-192)

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie decyzją nr RDOŚ-32-WOŚ-6613-5-7/08/at z dnia 18 czerwca 2009 r. określił środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację przedsięwzięcia pn.: „Budowa nabrzeża w porcie zewnętrznym w Świnoujściu”.

Dokumentacja techniczna inwestycji (m.in. projekty budowlane i wykonawcze) przekazywana była stopniowo przez wykonawcę w okresie od 29 czerwca 2009 r. do 24 maja 2010 r. w ramach realizacji zawartych z ZMPSiŚ ww. umów.

Decyzją nr 2/2009 nr I.I-AS-7180/2-6/09 z dnia 23 października 2009 r. Wojewoda Zachodniopomorski po rozpatrzeniu wniosku z dnia 16 września 2009 r. ustalił

⁶ zarządzeniem nr 10/2010 z dnia 15 kwietnia 2010 r. Prezes Zarządu uzupełnił skład Zespołu, zarządzeniem nr 46/2012 z dnia 20 grudnia 2012 r. – uaktualnił treść

lokalizację dla inwestycji pn.: „Budowa nabrzeża w porcie zewnętrznym w Świnoujściu” na rzecz ZMPSiŚ⁷.

Studium wykonalności terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu oraz towarzyszącej mu infrastruktury portowej zostało sporządzone w dniu 30 października 2009 r. przez KPMG Advisory Sp. z o.o. sp. k. w wykonaniu umowy z dnia 25 czerwca 2009 r. zawartej z Polskim LNG Sp. z o.o.

W dniu 15 stycznia 2010 r., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 7 grudnia 2009 r., Wojewoda Zachodniopomorski wydał decyzję nr 3/2010 o pozwoleniu na budowę inwestycji w zakresie terminalu, którą zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę – wykonanie robót budowlanych dla ZMPSiŚ w zakresie budowy nabrzeża. Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, decyzja podlegała natychmiastowemu wykonaniu.

Zarząd Spółki uchwałą nr 7 podjętą w dniu 21 października 2009 r. zatwierdził wniosek Dyrektora ds. Rozwoju Portów ZMPSiŚ o udzielenie zamówienia w trybie przetargu ograniczonego dla zadania inwestycyjnego pn. „Budowa stanowiska statkowego LNG w porcie zewnętrznym w Świnoujściu”. Po przeprowadzeniu postępowania zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, przewodniczący komisji przetargowej podpisał wniosek z dnia 21 kwietnia 2010 r. w sprawie zatwierdzenia protokołu postępowania (wraz ze wskazaniem najkorzystniejszej oferty, jako spełniającej wszystkie wymagania nałożone dokumentacją przetargową, adekwatną i prezentującą najniższą cenę). Powyższy dokument został zatwierdzony przez Członka Zarządu - Dyrektora ds. Rozwoju Portów i Szefa Biura Zamówień Publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 193-196)

Zarząd Spółki uchwałą nr 5 podjętą w dniu 26 stycznia 2010 r. zatwierdził wniosek o przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego na świadczenie usług przez inżyniera⁸, obejmujących zarządzanie i nadzór we współpracy z Zamawiającym nad realizacją umów na roboty budowlane związane z „Budową nabrzeża w porcie zewnętrznym w Świnoujściu”. Uchwałą nr 5 podjętą w dniu 20 kwietnia 2010 r., Zarząd Spółki zatwierdził protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, dokonał wyboru najkorzystniejszej oferty zgodnie z rekomendacją komisji przetargowej i przyjął warunki umowy dotyczące wynagrodzenia wykonawcy, terminu realizacji, warunków płatności i zaangażowania dniówkowego.

(dowód: akta kontroli str. 200)

Uchwałą nr 8 podjętą w dniu 1 października 2013 r. Zarząd Spółki wyraził zgodę na zawarcie umowy⁹ z Polskim LNG S.A. o przyłączeniu i odprowadzaniu ścieków przemysłowych z awaryjnego systemu odprowadzania ścieków w postaci wody przelewowej z układu SCV. Spółka w dniu 8 października 2013 r. zawarła umowę

⁷ w decyzji zawarto postanowienia dotyczące zakresu inwestycji, obszaru niezbędnego dla realizacji, warunków technicznych realizacji, warunków wynikających z potrzeb ochrony środowiska i ochrony zabytków, w tym dotyczących przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym, warunków ochrony przeciwpożarowej, wymagań dotyczących ochrony interesów osób trzecich, lokalizacji konstrukcji objętych inwestycją; na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

⁸ usługi obejmowały monitoring, raportowanie, gromadzenie dokumentów i danych do pełnej kontroli realizacji inwestycji, jak również jej rzeczowego i finansowego rozliczenia.

⁹ umowa nr/24/IN-r/11/2013 podpisana przez strony w dniu 3 października 2013 r., w której Spółka zobowiązała się m.in. wykonać dokumentację projektową i uzyskać niezbędne zezwolenia wymagane przepisami powszechnie obowiązującego prawa w celu należytego wykonania przedmiotu umowy oraz wykonać we własnym zakresie przyłącze sieci kanalizacji przemysłowej od punktu odbioru ścieków do wylotu ścieków do wód powierzchniowych na swój koszt i odpowiedzialność w terminie nieprzekraczającym 18 miesięcy od dnia podpisania umowy, jak również oświadczyła, iż podejmie wszelkie możliwe działania zmierzające do skrócenia tego terminu m.in. poprzez zastosowanie realizacji prac jako istotnego kryterium w postępowaniu przetargowym związanym z wyłonieniem wykonawcy prac.

nr/48/IN-r/26/2013 na wykonanie w systemie „zaprojektuj i zbuduj” przyłącza na awaryjny zrzut ścieków przemysłowych systemu SCV z Terminala LNG do wylotu w nabrzeżu wschodnim Basenu Trymerskiego w porcie w Świnoujściu na kwotę 1 050 tys. zł netto, z terminem robót od 9 października 2013 r. do 31 lipca 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 206, 207-215, 216-228)

2. Wybór wykonawcy robót budowlanych zapewniał odpowiednie wykonanie inwestycji pod względem jakości i terminowości. (dowód: akta kontroli str. 193 -196)

Wykonawcy zadań złożyli zabezpieczenie należytego wykonania umów w 9 przypadkach, w których umowy przewidywały taki obowiązek. (dowód: akta kontroli str. 270)

3. Do umowy podpisanej w dniu 21 maja 2010 r. na budowę nabrzeża zawarto łącznie pięć aneksów, z tego postanowienia trzech dotyczyły zmian terminu zakończenia robót:

- w aneksie nr 3 z dnia 21 maja 2010 r. określono, że wykonanie inwestycji nastąpi do dnia 30 listopada 2012 r., przy czym obiekty takie jak estakada i zbiornik na awaryjne wycieki zostaną udostępnione przez wykonawcę na rzecz wykonawcy Terminala LNG w terminie 30 czerwca 2012 r., natomiast obiekty takie jak pomost rozładunkowy i pomost technologiczny zostaną udostępnione w terminie 31 sierpnia 2012 r.; powyższe spowodowane było wystąpieniem Polskiego LNG z wnioskiem o wprowadzenie zmian do kontraktu (zmiany geometrii rynny ściekowej LNG, zmiany szerokości kanałów czerpalnych komory ujęcia wody ppoż. oraz zmiany części konstrukcji pomostu rozładunkowego);
- w aneksie nr 4 z dnia 21 sierpnia 2012 r. postanowiono, że wykonanie inwestycji nastąpi do dnia 30 listopada 2012 r., przy czym obiekty takie jak estakada i zbiornik na awaryjne wycieki zostaną udostępnione przez wykonawcę na rzecz wykonawcy Terminala LNG w terminie 30 czerwca 2012 r., natomiast obiekty takie jak pomost rozładunkowy i pomost technologiczny zostaną udostępnione odpowiednio w terminie 15 i 30 września 2012 r.; powyższe spowodowane zostało wnioskiem wykonawcy i zgodą Spółki na podpisanie umowy z GRI na wykonanie dodatkowych robót fundamentowych dla dźwigów;
- w aneksie nr 5 z dnia 14 września 2012 r. zawarto, że wykonanie inwestycji nastąpi do dnia 30 listopada 2012 r., przy czym obiekty takie jak estakada i zbiornik na awaryjne wycieki zostaną udostępnione przez wykonawcę na rzecz wykonawcy Terminala LNG w terminie 30 czerwca 2012 r., natomiast obiekty takie jak pomost rozładunkowy i pomost technologiczny zostaną udostępnione odpowiednio w terminie 28 września i 21 października 2012 r.; powyższe spowodowane zostało głównie wstrzymaniem robót kafarowych i robót żelbetowych w związku z opóźnieniem płatności¹⁰ za wykonane prace fundamentowe pod dźwigi oraz natrafieniem na przeszkodę gruntową na pomoście technologicznym. Spółka dokonała komisijnego odbioru pomostu rozładunkowego w dniu 8 października 2012 r. oraz pomostu ujęcia wody technologicznej i ppoż. w dniu 29 października 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 15-16, 17-18, 19-20, 232)

ZMPSiŚ dokonał komisijnego odbioru końcowego poszczególnych elementów inwestycji w okresie od 31 maja 2012 r. do 14 czerwca 2013 r. Pracownicy Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadzili kontrole obowiązkowe zakończonej budowy obiektu budowlanego w okresie od 12 czerwca 2012 r. do 1 lipca 2013 r. (5 kontroli). Wojewoda Zachodniopomorski wydał 5 pozwoleń na użytkowanie inwestycji w zakresie terminalu od 18 czerwca 2012 r. do 5 lipca 2013 r. Spółka protokołami udostępnienia przekazała dla wykonania robót montażowych Polskiemu LNG S.A. w dniach od 29 czerwca 2012 r. do 9 listopada 2012 r. (wraz z

¹⁰ dokonywanych przez kontrahenta wykonawcy prac budowlanych.

pozwoleniem na budowę, dokumentacją powykonawczą, oświadczeniami kierownika budowy oraz pozwoleniami na użytkowanie). (dowód: akta kontroli str. 232-233)

4. W związku z realizacją obowiązków określonych w umowie nr/41/IN-r/10/2010 z dnia 30 kwietnia 2010 r., wykonawca pełniący funkcję inżyniera wg warunków FIDIC przy realizacji robót budowlanych w ramach kontraktu „Budowa nabrzeża w porcie zewnętrznym w Świnoujściu”, na potwierdzenie dokonanych czynności, sporządził w języku polskim i angielskim, w formie, liczbie egzemplarzy i terminach ustalonych przez ZMPŚiS: - Raport początkowy 30 czerwca 2010 r., zawierający m.in.: część ogólną, obowiązki wynikające z kontraktu, zarządzanie i nadzór nad kontraktem na roboty, opis realizacji kontraktu na roboty, załączniki (organizacja i zakres obowiązków inżyniera, instrukcja obiegu dokumentów kontraktowych, wzory dokumentów kontraktowych w relacji inżynier-zamawiający); - Raport EEPR¹¹ początkowy dla potrzeb raportowania wydatków finansowanych przez Komisję Europejską - z kwietnia 2011 r. (data wpływu do Spółki 28 kwietnia 2011 r.), zawierający informacje ogólne, techniczne i finansowe; - Raporty EEPR roczne z kwietnia 2012 r. i 2013 r. zawierające elementy opisane w raporcie EEPR początkowym; - Raporty miesięczne za okres od lipca 2010 r. do maja 2013 r. (łącznie 35 raportów), zawierające zakres informacji jak w raporcie początkowym; - Raport końcowy za okres od 30 kwietnia 2010 r. do 20 czerwca 2013 r., zawierający zakres informacji jak w raporcie początkowym, m.in. ze stwierdzeniem, że roboty budowlane zrealizowano zgodnie z projektem budowlanym, do którego wprowadzono nieistotne zmiany.

Na podstawie umowy nr/46/IN-d/17/2010 z dnia 27.05.2010 r., przez wykonawcę pełniony był nadzór autorski nad realizacją robót budowlanych związanych z zadaniem inwestycyjnym budowy nabrzeża, obejmującym stanowisko statkowe oraz ujęcie wody technologicznej, zbiornik retencyjny odcieków i kanał odpływowy - w okresie od podpisania umowy do zakończenia budowy. Każdorazowe wykonanie czynności nadzoru dokumentowane było kartą potwierdzenia nadzoru autorskiego, podpisaną przez inspektora nadzoru inwestorskiego. Nadzór autorski rozliczany był co miesiąc na podstawie wystawionych przez wykonawcę faktur. Podstawą wystawienia faktur były dołączone do karty potwierdzenia pełnienia nadzoru w danym miesiącu. W trakcie nadzoru nad inwestycją nie stwierdzono przypadków niezgodności realizacji budowy z projektem i pozwoleniem na budowę oraz niewłaściwej jakości wykonywanych robót i zastosowania wyrobów budowlanych wadliwych, czy niedopuszczonych do stosowania w budownictwie. (dowód: akta kontroli str. 272-273)

5. Spółka zapewniła finansowanie inwestycji budowy nabrzeża (roboty budowlane) - prognozowana struktura wydatków (wg wartości netto) wynosiła: 50% z pomocy finansowej UE¹², 42,4% z obligacji oraz 7,6% ze środków własnych ZMPŚiS. Na koniec sierpnia 2013 r. wydatkowano 59 499,1 tys. zł (tj. 50% ogółu wydatków) z pomocy finansowej UE, 50 093,5 tys. zł (42,1%) z obligacji i 9 405,6 tys. zł (7,9 %) ze środków własnych Spółki. (dowód: akta kontroli str. 197, 198)

Zasady rozliczeń z wykonawcą i podwykonawcami zapewniły przebieg robót budowlanych bez wstrzymywania prac. Poniesione koszty mieściły się w przyjętym kosztorysie.

(dowód: akta kontroli str. 7, 8-20, 197)

¹¹ European Energy Programme for Recovery.

¹² 5.11.2010 r. Komisja europejska przyjęła decyzję dotyczącą przyznania pomocy finansowej na realizację Działania nr EEPR-2009-INTg-LNG-PL-SI2.574820/SI2.574825 w zakresie objętym rozporządzeniem (WE) nr 663/2009 w odniesieniu do połączeń międzysystemowych gazu i energii elektr.; w decyzji zapisano m.in., że pomoc finansowa jest udzielana na rzecz podmiotów: Polskie LNG S.A. oraz ZMPŚiS (beneficjenci) na działanie nr EEPR09-INTg-LNG-PL składające się z poddziałań: poddziałanie nr 1 „zbiorniki magazynowe LNG” (SI2.574820) oraz poddziałanie nr 2 „nabrzeże” (SI2.574825) – zgodnie z warunkami określonymi w decyzji; na działanie przyznano pomoc finansową Unii w wysokości nieprzekraczającej 79 561,9 tys. euro, z czego: na poddziałanie nr 1 przyznano pomoc w wysokości nieprzekraczającej 55 mln euro i na poddziałanie nr 2 przyznano pomoc w wysokości nieprzekraczającej kwoty 24 561,9 tys. euro.

W okresie od 18 kwietnia 2011 r. do 13 września 2013 r. Inżynier sporządził łącznie 8 przejściowych świadectw płatności, w oparciu o które wykonawca robót budowlanych wystawił 8 faktur VAT. ZMPSiŚ zapłacił kwoty wynikające z faktur VAT.

(dowód: akta kontroli str. 262)

W dniu 28 grudnia 2011 r. ZMPSiŚ podpisał porozumienie z Polskim LNG S.A. dotyczące wspólnego wyboru wykonawcy – audytora. W dniu 25 kwietnia 2012 r. Spółka zawarła umowę z Deloitte Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie na badania dokumentów finansowych Spółki zgodnie z wymogami KE, określonymi w decyzji dla Poddziałania nr 2, na warunkach określonych w umowie. W opinii zawartej w sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta z dnia 23 listopada 2012 r. zapisano, że sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelnie, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową dotyczącą Działania prowadzonego przez ZMPSiŚ za okres od 1 maja 2010 r. do 30 września 2012, r. zgodnie z postanowieniami Komisji Europejskiej. W opinii zawartej w sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta z dnia 24 maja 2013 r. zapisano, że sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelnie, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową dotyczącą Działania prowadzonego przez ZMPSiŚ za okres od 1 października 2012 r. do 31 marca 2013 r., zgodnie z postanowieniami Komisji Europejskiej. Deloitte Polska Sp. z o.o. w dniu 24 maja 2013 r. wystawiła poświadczenie realizacji badania zewnętrznego, w którym m.in. stwierdzono, że kwoty zadeklarowane jako wydatki kwalifikowane są zgodne we wszystkich istotnych aspektach z wyszczególnionymi warunkami.

(dowód: akta kontroli str. 229-231)

Uchwałą nr 5 podjętą w dniu 4 stycznia 2011 r. Zarząd Spółki postanowił o zatwierdzeniu i wdrożeniu Procedur Operacyjnych serii GRI.I.R.200 dotyczących projektu głównego pn. „Budowa Terminalu LNG w Świnoujściu” oraz projektu składowego realizowanego przez ZMPSiŚ pn. budowa nabrzeża¹³.

(dowód: akta kontroli str. 234)

W badanym okresie zewnętrzne organy kontrolne nie przeprowadzały w ZMPSiŚ kontroli w zakresie zadania inwestycyjnego pn. budowa nabrzeża, w tym kontroli prawidłowości wydatkowania środków pomocowych UE oraz prawidłowości wykorzystania i wydatkowania środków finansowych na zamówienia ZMPSiŚ.

(dowód: akta kontroli str. 199)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w opisanym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Biuro Audytu Wewnętrznego ZMPSiŚ nie realizowało zadań audytowych i nie przeprowadzało kontroli wewnętrznych w zakresie przygotowania, realizacji i finansowania inwestycji pn. budowa nabrzeża.

Małgorzata Badach, Szef Biura Audytu Wewnętrznego wyjaśniła m.in., że: - harmonogramy kontroli na lata 2007-2010 oraz roczne plany pracy Biura na lata 2011-2013 nie obejmowały ww. zadań; - Biuro nie otrzymało decyzji Prezesa Zarządu do przeprowadzenia audytu wewnętrznego poza planem; - w Spółce zatrudniony był pełnomocnik Zarządu ds. Terminalu LNG, który świadczył usługi w zakresie realizacji

¹³ część Procedur Operacyjnych oznaczona numerem referencyjnym GRI.I.R.200.300.020.P.01 dotyczyła procesu monitoringu w ZMPSiŚ wykonania planu finansowego inwestycji oraz weryfikacji wniosków o przejściowe świadectwo płatności; proces objął swoim zakresem czynności od złożenia przez wykonawcę wniosku o przejściowe świadectwo płatności do wystawienia i przekazania tego świadectwa do zamawiającego i wykonawcy, w tym sprawdzenie zasadności płatności i dostarczenia niezbędnych dokumentów towarzyszących; część Procedur Operacyjnych oznaczona numerem referencyjnym GRI.I.R.200.300.030.P.01 dotyczyła procesu regulowania płatności za wykonanie uzgodnionego etapu robót; proces objął swoim zakresem czynności od weryfikacji poprawności formalnej wniosku o płatność po realizację płatności.

inwestycji; - w toku realizacji inwestycji, ryzyka projektowe były identyfikowane i obsługiwane z wyprzedzeniem, a kwestie problemowe rozstrzygane na bieżąco. Ponadto: - informacje nt. budowy były przedmiotem posiedzeń Zarządu Spółki oraz Rady Nadzorczej; - umowa zlecenia z dnia 2 czerwca 2010 r. określiła obowiązki pełnomocnika Zarządu ds. Terminalu LNG; - projekt realizowany przez 4 podmioty koordynuje Gaz-System S.A.; - kontrolę nad budową ustawowo powierzono Ministrowi ds. Skarbu Państwa; - dokumenty finansowe ZMPSiŚ zgodnie z wymogami Komisji Europejskiej są badane przez audytora zewnętrznego. (dowód: akta kontroli str. 202, 203-205)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację Terminalu LNG w odniesieniu do projektu i harmonogramu.

2. Zagrożenia dla realizacji przedsięwzięcia w kontekście ogłoszenia upadłości wykonawców inwestycji

Opis stanu faktycznego

1. W okresie realizacji robót budowlanych dla zadania inwestycyjnego budowy nabrzeża nie wystąpiły przypadki wnioskowania lub ogłoszenia upadłości przez wykonawcę lub podwykonawców.
2. Nie wystąpiła konieczność podejmowania działań przez ZMPSiŚ w sytuacji upadłości lub problemów finansowych wykonawcy lub podwykonawców.

(dowód: akta kontroli str. 201)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności Spółki w opisanym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Nadzór i koordynacja działań związanych z realizacją inwestycji – terminal w Świnoujściu

Opis stanu faktycznego

1. W dniu 20 sierpnia 2009 r. pomiędzy Operatorem Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., Urzędem Morskim w Szczecinie, ZMPSiŚ oraz Polskim LNG Sp. z o.o. zawarte zostało porozumienie o współpracy. W porozumieniu Spółka m.in. zobowiązała się wybudować niezbędną dla funkcjonowania terminalu LNG infrastrukturę nabrzeża rozładunkowego spełniającą wymagania techniczne określone w „Założeniach budowlanych dla pirsu”. Załącznik do aneksu nr 2 z dnia 3 sierpnia 2010 r. do porozumienia o współpracy z dnia 20 sierpnia 2009 r. stanowiło porozumienie uzupełniające ustalające zasady współpracy w procesie koordynacji przebiegu realizacji inwestycji w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skropionego gazu ziemnego w Świnoujściu. Porozumienie uzupełniające miało na celu określenie zasad współpracy wszystkich Partnerów, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji przez GAZ-SYSTEM funkcji Koordynatora w rozumieniu specustawy i regulowało zasady współpracy w fazie planowania, przygotowania, zrealizowania i zamknięcia Projektu Głównego. Na mocy porozumienia uzupełniającego Partnerzy zobowiązali się do ścisłej współpracy, której zakres oraz sposób wykonania opisano w Rozdziale II (prawa i obowiązki uczestników procesu koordynacji). (dowód: akta kontroli str. 263-265)

2. Obrady Komitetu Wykonawczego odbyły się w dniach: 25 października 2010 r., 3 marca, 14 czerwca, 9 listopada, 20 grudnia 2011 r., 15 lutego, 17 kwietnia, 14 czerwca, 20 listopada 2012 r. oraz 22 stycznia, 20 marca, 15 maja, 4 lipca, 2 września 2013 r. Z obrad Komitetu każdorazowo sporządzony został szczegółowy protokół posiedzenia Komitetu Wykonawczego, w którym m.in. przedstawiono przebieg dyskusji z przytoczeniem wypowiedzi poszczególnych uczestników spotkań. We wszystkich spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele Spółki głównie

w osobach: Jarosława Siergieja, Prezesa Zarządu (w okresie pełnienia funkcji Prezesa) oraz Krzysztofa Sadowskiego, Kierownika Projektu Składowego Nabrzeże. Uczestnicy z ramienia ZMPSiŚ w toku posiedzeń m.in.: wnosili wnioski o zmiany w harmonogramie robót, prezentowali stan realizacji inwestycji, dokonywali aktualizacji harmonogramu, wskazywali na występujące zależności projektowe pomiędzy projektami składowymi, wskazywali na bieżące problemy z sugestiami ich rozwiązania, wskazywali na opóźnienia robót z wyjaśnieniem ich przyczyn (np. pogoda), opisywali prace na poszczególnych obiektach wchodzących w skład projektu składowego, definiowali pojawiające się ryzyka (np. przestoje prac ze względu na zalegające na dnie morskim materiały niebezpieczne, w tym niewybuchy), kreowali plany na kolejne okresy realizacji, przekazywali informacje o przekazywaniu kolejnych odcinków placu budowy i odbiorach, podejmowali działania zapobiegawcze (np. przy problemie ponownego zamulania).

Ustalenia posiedzeń Komitetu Wykonawczego formułowane były w każdym protokole posiedzenia, ze wskazaniem podmiotu odpowiedzialnego za ich wykonanie. Ustalenia w zakresie działalności Spółki dotyczyły głównie potrzeby uzgodnienia, a następnie usunięcia materiałów niebezpiecznych, w tym niewybuchów oraz konieczności ponowienia prac pogłębiarskich z uwagi na problem zamulania. Oczyszczenie dna morskiego z materiałów potencjalnie niebezpiecznych na akwenie portu zewnętrznego w Świnoujściu oraz prace z tym związane zostały zlecone przez ZMPSiŚ wykonawcy w umowie nr/42/IN-r/24/2013 zawartej w dniu 13 września 2013 r. Kwestia powracającego zamulania oraz określenia niezbędnych robót czerpalnych w akwenie portowym są przedmiotem badań Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

Przyjęte przez Partnerów mechanizmy współpracy pozwoliły na identyfikację problemów występujących w toku realizacji projektów składowych, określenie ryzyk i podjęcie działań zmierzających do ich usunięcia.

(dowód: akta kontroli str. 271)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w opisanym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność ZMPSiŚ w zakresie nadzoru i koordynacji działań związanych z realizacją Terminalu LNG.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁴, wnosi o *wykonywanie zadań audytowych i prowadzenie kontroli wewnętrznych w zakresie przygotowania, realizacji oraz finansowania inwestycji*.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

¹⁴ Dz. U. z 2012 r., poz.82 j.t. ze zm., zwana dalej „ustawą o NIK”.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 9 grudnia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

.....